

Examentraining totaal

doel 5,5 tot 6,0

bij de signaalwoorden horen ook de **tijdsbepalingen**

signaalwoord terwijl is bij Cito meestal een tegenstelling en geen tijdsbepaling

bij de **signaalwoorden** staan antwoorden. De rest van de alinea doet er bijna niet meer toe

eerst de vraag lezen,

dan in een relevant stukje tekst de signaalwoorden markeren,

hierna de antwoorden bekijken

en tenslotte deze vergelijken met de zin van de signaalwoorden.

1) heb je door wat voor soort vraag het is?

2) heb je signaalwoorden gezien? Heb je hier alles uitgehaald?

3) heb je een antwoord gekozen waarvan je eigenlijk had kunnen weten dat het fout was?

leerlingen met dyslexie: werk met kleuren

bijvoorbeeld:

rood = tegenstelling

groen = opsomming

etc.

de meeste verbanden waarnaar gevraagd wordt zijn bij examenteksten: *voorbeeld + tegenstelling*

HOE ZITTEN TEKSTEN IN ELKAAR?

TEKSTSTRUCTUREN DIE VAAK VOORKOMEN

de **eerste vraag** die jezelf stelt komt neer op:

→ “wat is het onderwerp?”

tip: link titel + plaatje

→ “wat zegt alinea 1 over X?”

tip: een moeilijk woord van de titel

wordt vaak in de vraag uitgelegd

→ open vraag

tip: deze wordt gebruikt als de titel

bijvoorbeeld een citaat of een

woordgrap is

bij dit soort vragen heb je géén woordenboek nodig: Cito zegt het voor!

EXPERTS

uit de voeten kunnen met de meningen van de deskundigen (= experts)

vraag is vaak: “wat zeggen ze?”

in deze VRAAG staat een NAAM (niet het woord “*schrijver*” of “*journalist*”)
ook de FUNCTIE (bijvoorbeeld *de minister*) kan in de vraag staan

tip: kijk tussen de aanhalingstekens. Daar staat het antwoord

bij de antwoorden staat wel iets over de alinea, maar dát wordt niet door de expert gezegd; dit is daarmee een fout antwoord

VOORBEELDEN

voorbeelden leggen een tekst op een gemakkelijke manier uit. Als je het voorbeeld hebt begrepen, heb je de hele alinea begrepen

tip:

- er staan vaak NAMEN bij
- PLAATSEN (alles wat je op een landkaart kunt zien; alles wat je kunt googlemappen)
- GETALLEN
- PERCENTAGES
- DATA (vorige week; onlangs; deze maand)

VOORBEELDEN

stap 1: “zie je dat er een voorbeeld staat?”

stap 2: “snap jij het punt dat de schrijver met dit voorbeeld maakt?”

“met welk woord begint de zin?” dit is heel vaak ainsi

verband tussen twee zinnen: illustreert (*il l'illustre, appuie, renforce*)

- “*Wat is de functie van de alineá? / Quelle est la fonction de l'alinéa ?*”
vraag is dan vaak “*A quoi sert...*” of “*montrer*”

omgekeerde voorbeeldvraag (“*wat wil de schrijver met dit voorbeeld laten zien?*”)

tip 1: het antwoord **moet** over de grote lijn van de tekst gaan

tip 2: schrap alle antwoorden met voorbeeldkenmerken (namen, plaatsen, data...)

SIGNAALWOORDEN

bij de **signaalwoorden** staan antwoorden. De rest van de alinea doet er bijna niet meer toe

- 1) vraag lezen
- 2) signaalwoorden markeren in stukje tekst
- 3) antwoorden bekijken
- 4) antwoorden vergelijken met de zin van de signaalwoorden

de meeste verbanden waarnaar bij examenteksten gevraagd wordt zijn voorbeeld + tegenstelling

BASISSTAPPENPLAN ABC

VRAAG

5 stappen:

stap 1   titel en plaatje, intro bekijken → geeft grote lijn weer

stap 2

lees de vraag, markeren in de tekst
(bijvoorbeeld als de vraag over alinea 3 gaat, markeer dan alinea 3)

staat er nuttige informatie in de vraag?

wat willen ze weten?

wat voor soort vraag is dit?

stap 3

lees tekst (het gemarkeerde stukje)

→ signaalwoorden markeren

→ : ? markeren!

stap 4

“pindakaas-antwoorden” schrappen

stap 5

kloppen **alle** elementen uit de vraag wel?

past het antwoord in de grote lijn van de tekst?

hoe vaak komt het voor?

wordt dit maar 1 x genoemd of vaker in het stukje?

* let ook op **positief en negatief**

is de alinea positief? Dan is het antwoord ook positief!

* woorden die **geen nuance** toelaten in het antwoord, dan is dit een **fout** antwoord.

tip: denk aan “*toujours, ne... que, le/la/les plus*”

* staat er bij het antwoord “*expliquer pourquoi / pourquoi*” dan is dit een **fout** antwoord. Je moet de reden waarom in de tekst hebben staan! (*parce que*)

* als er een NAAM in de vraag staat, moet dit niet de naam van de titel zijn om te zoeken. De hele tekst gaat namelijk al over deze persoon/zaak.

VRAGEN NAAR BEWERINGEN

stap 1

antwoorden lezen en streep de zoekterm aan

bijvoorbeeld: er staat het woord "*meerderheid*".

dan zoek je in de tekst een getal van > 50 %

staan er namen, plaatsen in het antwoord?

staan er internationale woorden in het antwoord?

stap 2

heb je geen van de bovenstaande punten, dan zoek je op het woord dat *jij* herkent

nu weet je namelijk de plek van de tekst waar hierover gesproken wordt

Dus:

iedere bewering lezen → je onderstreept 1 kernwoord → alinea na alinea lezen

let op: bij signaalwoorden staan antwoorden!

als je geen strategie kunt toepassen op een vraag, behandel hem dan als een *Grote-Lijn-vraag*

GATENVRAGEN op signaalwoorden en verbanden

2 soorten

- 1) antwoord bestaat uit 4 signaalwoorden
- 2) antwoord bestaat niet uit signaalwoord

stap 1   blik op het antwoord. Is dit een **signaalwoord** of niet?

stap 2

als het een **signaalwoord** is:

zie je het verband tussen de 2 zinnen?

meestal betreft het een VOORBEELD of een TEGENSTELLING

(namen, data,...)

kijk of **AINSI** in het antwoord wordt gebruikt. Is het een voorbeeld? Dan is dit het goede antwoord en kun je door naar de volgende vraag.

tegenstelling → staat er een positieve en negatieve zin in de tekst? Ja? Dan het antwoord aankruisen waar een tegenstelling in voorkomt.

als er een tegenstelling staat bij de antwoorden, dan is een van de twee het juiste antwoord.

bijvoorbeeld

A. leuk

B. koud

C. klein

D. groot

het juiste antwoord is C of D.

stap 3   als je met bovenstaande nog geen antwoord hebt, het is
                  dus geen voorbeeld èn ook geen tegenstelling:
dan vertaal je de zinnnetjes en zet je het signaalwoord ertussen

vraag je af: *klinkt het logisch?*

ECHTE GATENVRAGEN

stap 1   lees tot het gat + een zin verder

stap 2

signaalwoorden:

dus ...
maar...
bijvoorbeeld ...
... :

reden voor gat
tegengestelde van gat
voorbeeld voor gat
na dubbele punt staat
inhoud van gat

verwijswoorden:

dit is... dan staat dus in de zin ervoor wat *dit* is

stap 3   positief / negatief

stap 4   GOKKEN op de Grote Lijn

OPEN VRAGEN

voor alle open vragen geldt: *besteed tijd aan het lezen van de vraag*, ga niet gelijk de tekst in

stap 1   leer ik nog iets nuttigs over de inhoud van de tekst?

- ze vertalen een moeilijk zin
- ze vertellen (een deel van) wat er in de alinea gebeurt

stap 2

wat willen ze weten?

hoe pak ik het slim aan?

signaalwoorden

vraag:

waarom?

signaalwoord drukt verband uit:

→ reden, doel

noem 2/3 (de andere)

→ opsomming

tegenspreken, kritiek

→ tegenstelling

verandering

→ tijd/ tegenstelling

tijdsaanduiding

→ tijd (bijv. “wat is vandaag de dag...”)

stap 3

hoe moet ik het precies opschrijven?

is *nee* een optie?

(welke taal, beginnen met ja/nee, wat citeer ik?)